

**"Жеңіл және аса жеңіл авиация саласындағы сертификаттау қағидаларын бекіту туралы"
"Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 19
шілдедегі № 483 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы"**

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2019 жылғы 31 шілдедегі № 598 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 31 шілдеде № 19140 болып тіркелді

З Қ А И - н ы ң е с к е р т п е с і !

Осы бұйрық 01.08.2019 бастап қолданысқа енгізіледі

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Жеңіл және аса жеңіл авиация саласындағы сертификаттау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 19 шілдедегі № 483 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15633 тіркелген, Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде 2017 жылғы 26 желтоқсанда жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Жеңіл және аса жеңіл авиация саласындағы сертификаттау қағидалары осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің Азаматтық авиация комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күнінен бастап күнтізбелік он күн ішінде қазақ және орыс тілдерінде Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне ресми жариялау және енгізу үшін "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Индустрия және инфрақұрылымдық даму вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық 2019 жылғы 1 тамыздан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға жатады.

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Цифрлық даму, инновациялар

және аэроғарыш өнеркәсібі

министрлігі

Қазақстан Республикасы

Индустрия және

инфрақұрылымдық даму

министрінің

2019 жылғы 31 шілдедегі

№ 598 бұйрығына

қосымша

Қазақстан Республикасы

Инвестициялар және даму

министрінің

2017 жылғы 19 шілдедегі

№ 483 бұйрығымен

бекітілген

Жеңіл және аса жеңіл авиация саласындағы сертификаттау қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Жеңіл және аса жеңіл авиация саласындағы сертификаттау қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" 2010 жылғы 15 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 14-бабы 1-тармағының 41-23) тармақшасына сәйкес әзірленген және жеңіл және аса жеңіл авиация саласындағы сертификаттау тәртібін белгілейді.

2. Осы Қағидаларда мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйым (бұдан әрі – уәкілетті ұйым) – жарғылық капиталына мемлекет жүз пайыз қатысатын, Қазақстан Республикасының азаматтық авиация саласын орнықты дамытуды, ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бағытталған қызметті жүзеге асыратын акционерлік қоғам;

2) өтініш беруші – жеңіл авиациядағы ұшуға жарамдылығы сертификатын, аса жеңіл авиациядағы ұшуға жарамдылығы сертификатын, экспорттық ұшуға жарамдылығы сертификатын алу, әуе кемесі данасының куәландыру үшін уәкілетті ұйымға өтініш берген жеке немесе заңды тұлға;

3) әуе кемесінің, қозғалтқыштардың және негізгі агрегаттарының формуляры – авиациялық техниканың атқарымын (күнтізбелік ресурсы, сағаттық ресурсы, қонулар бойынша ресурсы) және оның техникалық жай-күйін есепке алуға арналған негізгі құжаттар;

4) әуе кемесінің ұшуға жарамдылығы сертификаты – уәкілетті ұйым берген, азаматтық әуе кемесінің ұшу жарамдылығының нормаларына сәйкестігін куәландыратын құжат;

5) үлгі сертификаты – азаматтық әуе кемесінің үлгісі конструкциясының ұшуға жарамдылығы нормаларына сәйкестігін растайтын құжат;

6) азаматтық әуе кемесі данасын пайдалану құжаттамасы – нақты әуе кемелерді және оның компоненттерін техникалық қызмет көрсетуі және жөндеуді сонымен бірге пайдалану жағдайы және пайдалану шегін қоса алғанда, азаматтық әуе кемесі данасын ұшу және техникалық пайдалану регламенттеу құжаттар топтамасы;

7) конструкциясының, сипаттамаларының және пайдалану-техникалық құжаттамасының ұшуға жарамдылығы нормаларына сәйкестігіне куәлік – азаматтық әуе кемесінің данасы конструкциясының сипаттамалары мен пайдалану-техникалық құжаттамасының ҰЖН-на сәйкестігін куәландыратын, уәкілетті ұйым берген құжат;

8) пайдаланушы – азаматтық әуе кемелерін пайдаланумен айналысатын немесе осы салада өз қызметтерін ұсынатын жеке немесе заңды тұлға;

9) ұшуға жарамдылық нормалары – ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған әуе кемелерінің конструкциясына, параметрлері мен ұшу сапаларына және олардың құрауыштарына қойылатын талаптар (бұдан әрі - ҰЖН).

3. Қолданыстағы жеңіл және аса жеңіл әуе кемелерінің сертификатынсыз әуе кемесін пайдалануға жол берілмейді.

4. Бекітілген үлгі конструкциясы жоқ азаматтық әуе кемесінің әрбір данасы сертификатталуға және оның конструкциясының, сипаттамаларының және пайдалану-техникалық құжаттамасының ҰЖН-на сәйкестігіне уәкілетті ұйым берген куәлігі болуға тиіс.

Конструкциясының, сипаттамаларының және пайдалану-техникалық құжаттамасының ҰЖН-на сәйкестігіне куәлік берілген әуе кемесі коммерциялық әуе тасымалдарын жүзеге асыруға жіберілмейді.

5. Жалпы мақсаттағы авиация мақсатында авиациялық жұмыстар мен ұшуларды орындайтын жеңіл және аса жеңіл әуе кемелерінің ұшуға жарамдылығын, азаматтық әуе кемесінің куәлігінің данасын сертификаттауды әуе кемелерін пайдаланушыларды біріктіретін коммерциялық емес ұйымдарды тарта отырып, уәкілетті ұйым жүзеге асырады.

2-Тарау. Қазақстан Республикасы жеңіл әуе кемесінің сертификаттау тәртібі

6. Сертификаттау рәсімінен өту үшін өтініш беруші уәкілетті ұйымға www.egov.kz, www.elicense.kz "электрондық үкімет" веб-порталы (бұдан әрі – портал) арқылы осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш береді:

Өтінішке келесі құжаттар қоса беріледі:

1) осы Қағиданың 2-қосымшасының нысанына сәйкес әуе кемесінің техникалық жай-күйін тексеру және оның ұшуға жарамдылығын айқындау актісінің электрондық көшірмесін;

2) егер әуе кемесі жалға алынатын болса, жалға беру шарты мен қабылдау-тапсыру актісінің электрондық көшірмелері;

3) осы Қағиданың 3-қосымшасының нысанына сәйкес әуе кемелерінің эксплуатанттарын біріктіретін коммерциялық емес ұйыммен берілген азаматтық әуе кемесін пайдалануға жарамдылық туралы бағалау актісінің электрондық көшірмесін;

4) қолданылатын түрлендірулерді көрсете отырып, үлгі сертификатының немесе барабар құжаттың электрондық көшірмесі;

5) бекітілген техникалық қызмет көрсету бағдарламасының (регламенті) (алғашқы беру кезінде) электрондық көшірмесін;

6) ұшуда пайдалану жөніндегі нұсқауға сәйкес негізгі орналасқан жеріне дейін ұшуға рұқсат етілген ең төменгі жабдықтың негізгі тізбесі немесе ақаулар мен істен шыққан жерлердің тізбесі болған жағдайда, пайдаланушы жасаған ең төменгі жабдықтың бекітілген тізбесінің (алғашқы беру кезінде) электрондық көшірмесін.

Құжаттардың барлық электрондық көшірмелері арқылы өтініш берушінің немесе ол уәкілетті ұйым берген тұлғаның қолымен және мөрімен (бар болған жағдайда) куәландырылады және уәкілетті ұйым тексеруінен кейін тартылған коммерциялық емес ұйымдарына беріледі.

7. Жеңіл әуе кемесінің техникалық жай-күйін тексеру және ұшуға жарамдылығын анықтау үшін тартылған коммерциялық емес ұйымдар уәкілетті ұйымымен келісу бойынша әуе кемелерін тексеру жөніндегі тұрақты жұмыс істейтін техникалық комиссия құрады.

Техникалық комиссияның құрамына көрсетілген Қағидаларға 4-қосымшада көзделген мамандарға қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес болуы керек мамандар енгізіледі.

Пайдалану құжаттамасын сараптау және әуе кемесінің ҰЖН-на сәйкестігін бағалау мемлекеттік авиация инспекторлары үшін уәкілетті ұйым әзірлеген нұсқаулық материалды пайдалана отырып жүзеге асырылады (осы Қағиданың 5-қосымшасының нысанына сәйкес уәкілетті ұйым бекітетін әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын бағалаудың үлгілік бағдарламасы).

8. Өтінім беруші әуе кемелерінің пайдаланушыларды біріктіретін коммерциялық емес ұйымның техникалық комиссиясының мүшелеріне әуе кемесі мен пайдалану құжаттамасына кедергісіз қол жеткізуді қамтамасыз етеді.

9. Әуе кемелерінің эксплуатанттарын біріктіретін коммерциялық емес ұйыммен берілген әуе кемесін пайдалануға жарамдылық туралы бағалау актісі он екі ай ішінде жарамды.

10. Уәкілетті ұйым әуе кемелерінің пайдаланушыларын біріктіретін коммерциялық емес ұйымның техникалық комиссиясымен берілген әуе кемесін пайдалануға жарамдылық туралы бағалау актісінің оң қорытындысы және ұсынылған құжаттар негізінде өтінім берушіге осы Қағиданың 6-қосымшасының нысанына сәйкес жеңіл әуе кемесінің ұшуға жарамдылық сертификатын береді.

11. Осы Қағидалардың 6-тармақтарына сәйкес құжаттар толық көлемде ұсынылмаған немесе олар меншік иесі немесе пайдаланушы әзірлеген әуе кемесіне техникалық қызмет көрсету бағдарламаларының (бұдан әрі – ТҚБ) талаптарына сәйкес келмеген және уәкілетті ұйымының бекітпеен ТҚБ ұсынылған жағдайда. Бұл ретте бес жұмыс күні ішінде өтініш берушіге бас тарту себептерін көрсете отырып, жазбаша түрде дәлелді жауап беріледі.

Ұшу жарамдылығы сертификатын беру уәкілетті ұйымға өтінім берілген күннен бастап он жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жүзеге асырылады.

12. Жалпы мақсаттағы авиация үшін авиациялық жұмыстар мен ұшуларды орындайтын жеңіл әуе кемесінің мерзімсіз негізде берілген ұшуға жарамдылық сертификаты осы Қағиданың 6-қосымшасының нысанына сәйкес коммерциялық емес ұйыммен берілетін әуе кемесін пайдалануға жарамдылық туралы бағалау актісі бар болған жағдайда жарамды.

13. Жеңіл әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын қайта бағалауды алдыңғы бағалау өткен мезеттен он екі айдан кешіктірмей коммерциялық емес ұйым жүргізеді, пайдаланушы әуе кемелерінің пайдаланушыларын біріктіретін коммерциялық емес ұйымға өтінімді, осы Қағидалардың 6-тармағында көзделген құжаттарды береді.

14. Уәкілетті ұйым әуе кемесінің Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушысының 2015 жылғы 27 наурыздағы № 367 бұйрығының, (нормативті-құқықтық актілердің мемлекеттік реестрде тіркелген № 12038) азаматтық әуе кемесінің ұшу жарамдылық нормаларына сәйкес келмеуі анықталған жағдайларда ұшуға жарамдылық сертификатының қолданысын тоқтатады.

15. Ұшуға жарамдылық сертификатының қолданысын тоқтатқан жағдайда уәкілетті ұйым ұшуға жарамдылық сертификатының қолданысын тоқтатудың себебін көрсетеді.

Әуе кемесінің ҰЖН-на сәйкес келмеуі анықталған жағдайда тоқтатылған күннен алты ай ішінде ұшуға жарамдылық сертификаты кері шақыртылады.

16. Ұшуға жарамдылық сертификатының қолданысы тоқтатылған жағдайда оның жаңартылуы пайдаланушы анықталған сәйкессіздіктерді жойғаннан кейін уәкілетті ұйымымен жүзеге асырылады.

17. Ұшуға жарамдылық сертификатының қолданысы тоқтатылған немесе кері шақыртылған жағдайда уәкілетті ұйым эксплуатантқа және аэронавигациялық ақпарат қызметіне қабылданған шешім туралы дереу хабарлайды.

18. Ұшуға жарамдылық сертификаты кері шақыртылған жағдайда эксплуатант үш жұмыс күнінен кешіктірмей ұшуға жарамдылық сертификатының түпнұсқасын уәкілетті ұйымға қайтарады.

3-Тарау. Аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын сертификаттау тәртібі

19. Сертификаттау рәсімінен өту үшін өтініш беруші уәкілетті ұйым осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өтініш береді:

Өтінішке аса жеңіл авиацияның әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігінің немесе үлгі сертификатының электрондық көшірмесі қоса беріледі;

Барлық құжаттар уәкілетті ұйым тексеруінен кейін тартылған коммерциялық емес ұйымдарына бер.

20. Аса жеңіл әуе кемесінің техникалық жай-күйін тексеру және ұшуға жарамдылығын анықтау үшін тартылған коммерциялық емес ұйымдар уәкілетті ұйымымен келісу бойынша әуе кемелерін тексеру жөніндегі тұрақты жұмыс істейтін техникалық комиссия құрады.

Техникалық комиссияның құрамына көрсетілген Қағидаларға 4-қосымшада көзделген мамандарға қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келетін мамандар кіреді.

21. Пайдалану-техникалық бағалау құжаттамасын сараптау және азаматтық әуе кемелерінің ҰЖН-а сәйкестігі жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін уәкілетті ұйым өтінімнің электрондық көшірмесін өтінім тіркелген сәттен үш жұмыс күннің ішінде техникалық комиссияға береді. Өтініш беруші пайдалану құжаттамасына және аса жеңіл авиацияның әуе кемесіне техникалық комиссия мүшелерінің кедергісіз қол жеткізуін қамтамасыз етеді.

Техникалық комиссия он жұмыс күн ішінде пайдалану құжаттамасын сараптау және аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ҰЖН-а сәйкестігін бағалау жөніндегі жұмыстарды жүргізеді.

22. Пайдалану құжаттамасын сараптау және аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ұшуға жарамдылық нормаларына сәйкестігін бағалау жөнінде жүргізілген жұмыстардың нәтижесі бойынша техникалық комиссия осы Қағидаға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша үш данада аса жеңіл авиацияның әуе кемелерінің пайдалануға жарамдылығы туралы акт (бұдан әрі – бағалау актісі) жасайды.

Актінің бір данасы уәкілетті ұйым өтінімнің көшірмесі алынған күннен бастап он жұмыс күн ішінде уәкілетті ұйымға жіберіледі, екінші данасы өтініш берушіге (пайдаланушыға) беріледі, үшінші данасы әуе кемелерін пайдаланушыларды біріктіретін коммерциялық емес ұйымда қалады.

23. Техникалық комиссия берген акт ұшуға жарамдылық сертификатын беруге немесе беруден бас тартуға негіз болады.

Аса жеңіл авиациясы әуе кемесінің ұшу жарамдылығы сертификатын беру, сертификатты беруден бас тарту техникалық комиссияның актіде көрсетілген қорытындысы негізінде жүргізіледі.

24. Уәкілетті ұйым актінің оң қорытындысы мен ұсынылған құжаттар негізінде өтініш берушіге осы Қағидаға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ұшуға жарамдылығы сертификатын береді.

25. Аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ұшуға жарамдылығы сертификатын беруден бас тартылған болса, қайтадан берілген өтінімді уәкілетті ұйым оны беруден бас тартудың себептері жойылған жағдайда қарастырады.

26. Аса жеңіл авиация әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын сертификаттау және сертификат беру мерзімі өтінім уәкілетті ұйымда тіркелген күннен бастап он бес жұмыс күнін құрайды.

27. Ұшуға жарамдылық сертификаты мерзімсіз беріледі және әуе кемелерінің пайдалануға жарамдылығы туралы бағалау актісі растау болып табылады.

28. Аса жеңіл авиацияның әуе кемелерінің ұшуға жарамдылық нормаларына сәйкессіздіктері анықталған жағдайда, ұшуға жарамдылық сертификатының қолданылуы тоқтатыла тұрады, аса жеңіл авиацияның әуе кемелерінің ұшуға жарамдылық нормаларына сәйкессіздіктері жойылғанға дейін уәкілетті ұйым аса жеңіл авиацияның әуе кемесін пайдаланылмайды, уәкілетті ұйым сәйкессіздік анықталған кезден бастап бұл туралы дереу пайдаланушыға және әуе қозғалысын басқару органына ұшуға жарамдылық сертификатының тоқтатыла тұруы туралы хабарлайды.

Тоқтата тұрған күннен бастап алты ай ішінде әуе кемесінің ҰЖН сәйкессіздігі жойылмаған жағдайда, ұшуға жарамдылық сертификаты қайтарып алынады. Сертификатты қайтарып алу туралы шешім қабылданған күннен бастап күнтізбелік екі күн ішінде уәкілетті ұйым пайдаланушыны хабардар етеді.

Аса жеңіл авиацияның әуе кемесін пайдаланушы өзі хабардар болған кезден бастап күнтізбелік бес жұмыс күні ішінде аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ұшуға жарамдылық сертификатын уәкілетті ұйымға қайтарады.

29. Бүлінген немесе жоғалған (ұрланған) жағдайда, өтініш беруші еркін нысанда өтініш берген күннен бастап екі жұмыс күні ішінде ұшуға жарамдылық сертификаты телнұсқа беру арқылы ауыстырылуға тиіс.

30. Ұшуға жарамдылық сертификатының телнұсқасын алу үшін пайдаланушы өтінішке сертификаттың бүліну немесе жоғалу (ұрлану) фактісінің сипаттамасын қоса беруі қажет.

4-Тарау. Азаматтық әуе кемесі данасының сертификаттау тәртібі

29. Өтініш (пайдаланушы) беруші осы Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша азаматтық әуе кемесі данасының сертификаттауға уәкілетті ұйымға портал арқылы өтінім береді.

Өтінішке келесі құжаттар қоса беріледі:

1) әуе кемесі данасының пайдалану құжаттамасының жиынтығы;

2) әуе кемесі данасының ерекшелігі, ол қысқаша техникалық сипаттаманы, жүйелердің басты схемаларын, негізгі сипаттамаларын, сондай-ақ әуе кемесі данасы сертификатталатын ауқымдағы, пайдаланудың күтілетін жағдайлары мен шектеулерін қамтуы тиіс;

3) әуе кемесі-нің үш проекциядағы немесе фотографиядағы түрлі кескіндердегі түрлері: алдынан, бүйірінен, артынан;

4) әуе кемесі немесе құрастыру жиынтығын, қозғалтқышты, қалақты, агрегаттар мен жинақтаушы бұйымдарды сатып алудың заңдылығын растайтын бастапқы төлем құжаттары;

5) азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігін бергені үшін алымның төленгенін растайтын құжаттың көшірмесі қоса беріледі.

Жалпы техникалық талаптар жеңіл және аса жеңіл авиацияның ең ауыр ұшып көтерілу салмағы 2250 кг аспайтын АӘКД (ұшақтар мен тікұшақтар, моторлы планерлер, автожирлер, аэростаттық әуе кемелері) қолданылады.

30. Барлық құжаттар уәкілетті ұйым тексеруінен кейін тартылған коммерциялық емес ұйымдарына беріледі.

31. Аса жеңіл әуе кемесінің техникалық жай-күйін тексеру және ұшуға жарамдылығын анықтау үшін тартылған коммерциялық емес ұйымдар уәкілетті ұйымымен келісу бойынша әуе кемелерін тексеру жөніндегі тұрақты жұмыс істейтін техникалық комиссия құрады.

Техникалық комиссияның құрамына көрсетілген Қағидаларға 4-қосымшада көзделген мамандарға қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келетін мамандар кіреді.

32. Сараптамалық ұйым уәкілетті ұйым әзірлеген нұсқаулық материалды пайдалана отырып, әуе кемесі техникалық жағдайын, аэродинамикалық және беріктік сипаттамаларын, конструкциясын, оның жасалу сапасын (күрделі жөнделуін) бағалайды.

Сертификаттық тексеру аяқталғаннан кейін сараптамалық ұйым осы Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша азаматтық әуе кемесі данасының техникалық жай-күйін бағалау және ұшуға жарамдылығын анықтау актісін ресімдеп, қоса береді:

1) осы Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сәйкестік деректер картасы;

2) Азаматтық әуе кемесі данасының ұшу-техникалық тексеру актісі;

3) Азаматтық әуе кемесі дансының техникалық қызмет көрсету бағдарламасы (регламенті).

Ескертпе: Азаматтық әуе кемесі данасының ұшу-техникалық тексеру актісі және азаматтық әуе кемесі данасының ұшу сараптамасының хаттамасы екі данада жасалады, оның біреуі өтініш берушіге (пайдаланушыға) беріледі.

33. Азаматтық әуе кемесі данасының сертификаттаудың жалпы мерзімі өтінім берілген күннен бастап күнтізбелік он бес жұмыс күнді құрайды. Қосымша зерделеуді немесе тексеруді жүргізу қажет болғанда, қарау мерзімі уәкілетті ұйымымен күнтізбелік он жұмыс күннен аспайтын мерзімге ұзартылуы мүмкін, бұл туралы қарау мерзімін ұзарту туралы шешім қабылданған сәттен бастап, күнтізбелік үш күн ішінде өтініш берушіге хабарланады.

34. Азаматтық әуе кемесі данасының техникалық жай-күйін бағалау және ұшуға жарамдылығын анықтау актісі негізінде уәкілетті ұйым өтініш берушіге осы актіні алған күннен бастап бес күнтізбелік күні ішінде 12-қосымшаға сәйкес нысан бойынша азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігін береді.

Азаматтық әуе кемесі данасының техникалық жай-күйін бағалау және ұшуға жарамдылығын анықтаудың теріс актісі жағдайында уәкілетті ұйым азаматтық әуе кемесі данасының беруден бас тартады. Бұл ретте өтініш берушіге бас тарту себебін көрсете отырып, жазбаша түрде осы актіні алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде дәлелді жауап беріледі.

Егер сертификаттық тексеру кезінде сәйкессіздіктер анықталған жағдайда, өтініш беруші уәкілетті ұйымының бекітуі үшін сәйкессіздіктерді жою бойынша жауапты адамдарды және күнін көрсетіп, түзету іс-қимылының жоспарын жасайды.

Уәкілетті ұйым түзету іс-қимылының жоспарын бекіткен сәтінен бастап сертификаттау мерзімінің ағымы анықталған сәйкессіздіктер жойылғанға дейін тоқтатыла тұрады.

35. Азаматтық әуе кемесі данасының конструкциясына, оның құрауыштарына немесе пайдалану құжаттамасына өзгерістерді жүзеге асырған азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігінің ұстаушысы бір ай мерзімнің ішінде уәкілетті ұйымды осы өзгерістер туралы хабардар етеді және азаматтық әуе кемесі данасының қайта сертификаттауға ұсынады.

36. Азаматтық әуе кемесінің данасын сертификаттау үшін 2017 жылғы 27 желтоқсандағы "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінде (Салық кодексі) айқындалатын тәртіппен және мөлшерде алым төленеді. Сертификаттау мемлекеттік бюджетке көрсетілген алым төленгеннен кейін жүзеге асырылады.

37. Азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігінің қолданылуы алты айдың ішінде мына жағдайларда тоқтатылады және тоқтатыла тұрады:

1) егер уәкілетті ұйым сертификаттаған азаматтық әуе кемесі данасының немесе оның пайдалану құжаттамасына уәкілетті ұйымымен келісілмеген, осы Қағидаларда көзделген рәсімдер бұзыла отырып, өзгеріс немесе толықтыру енгізілсе;

2) жоғалған немесе бүлінген жағдайда;

3) осы азаматтық әуе кемесі данасының пайдалану үдерісінде оның ұшу жарамдылығын бұзуға және ұшудың қауіпсіздігіне қатер төндіруге байланысты кемшіліктер анықталса;

4) ұшу жарамдылығын бұзуға әуе кемесі әкелген авиациялық оқиға болған немесе азаматтық әуе кемесі данасының зақымдалған жағдайда.

Бұл ретте, уәкілетті ұйым азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігінің қолданылуы тоқтатылса және тоқтатылғандығы туралы пайдаланушыға осы куәліктің қолданылуының тоқтатыла тұруына және тоқтатылуына әуе кемесі әкелген себептер анықталған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде хабарлайды.

Жоғарыда көрсетілген барлық жағдайда азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігінің ұстаушысы хабарлауы немесе тоқтатыла тұрған жағдайда азаматтық әуе кемесі данасының сертификатын уәкілетті ұйымға бес жұмыс күні ішінде қайтаруы тиіс.

38. Азаматтық әуе кемесі данасының сертификатының қолданылуын қалпына келтіру өтініш беруші дәлелдеме құжаттамасымен бірге ұсынған оның қолданысын тоқтата тұруға әуе кемесі әкелген себептердің жойылғаны туралы құжаттарға уәкілетті ұйым келісім берген күннен бастап жүргізіледі.

39. Азаматтық әуе кемесі данасының сертификаты қолданысының тоқтатыла тұруына негіз болған себептер жойылмаған жағдайда уәкілетті ұйым тиісті өтінімді алғаннан бастап он жұмыс күні ішінде АӘКД сертификатының қолданысын жаңартудан бас тартады. Бұл ретте, өтініш берушіге жазбаша түрде дәлелді жауап беріледі.

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
1-қосымша
Нысан

Өтініш

1. Мемлекеттік тізілімге ____ ж. " ____ " _____ № ____ болып енгізілген әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын сертификаттаудан өткізуді және сертификат беруді сұраймын.

Үлгісі _____

Әуе кемесінің мақсаты _____

Әуе кемесінің сериялық (зауыттық) нөмірі _____

Әуе кемесінің жасалған күні _____

Дайындаушының атауы _____

Дайындаушы мемлекет _____

Үлгі сертификаты (немесе балама құжат): ____ № ____ берілген күні _____

2. Өтініш беруші туралы мәліметтер:

Мекенжайы _____

Телефон: _____ Факс: _____

Электрондық поштаның мекен жайы (бар болса) _____

Егер ӘК пайдаланушы – жеке тұлға болса:

Тегі, аты, әкесінің аты _____

Егер ӘК пайдаланушы – заңды тұлға болса:

Заңды тұлғаның толық атауы _____

Басшының тегі, аты, әкесінің аты _____

Өзара іс-қимылды қамтамасыз етуге жауапты қызметкердің тегі, аты,
әкесінің аты, телефоны _____

3. ӘК данасының орналасқан жері _____

4. ӘК данасын жөндеу мен техникалық қызмет көрсетуді жүргізген техникалық
қызмет көрсету мен жөндеу ұйымының атауы, мекен жайы _____

5. Әуе кемесінің ұшуы _____

пайдалану басталғаннан бастап: _____ сағат _____ қонуы _____ жыл

- соңғы жөндеуден кейін: _____ сағат _____ қонуы _____ жыл

6. Жөндеуге дейін ресурстың қалдығы: ____ сағат ____ соңғы ____ жыл

7. Салмағы, кг _____. Орталықтау, % САХ _____

8. RVSM бойынша әуе кемесінің ұшуға жіберу туралы ақпарат: _____

9. Әуе кемесі ИКАО _____ санаты бойынша ұшуға рұқсат берілген.

10. Әуе кемесінде орнатылған радиотарату аппаратурасы бойынша деректері.

11. Әуе кемесінің ұйымдастырылған тректер жүйесіндегі (OTS) рұқсаты бойынша
деректер.

Ескертпе:

- International Civil Aviation Organization (ICAO) – Халықаралық азаматтық авиация
ұйымы (ИКАО);

- Mean Aerodynamic Chord (MAC) – орта аэродинамикалық хорда (САХ);

- Organization tracks systems (OTS) – ұйымдасқан трекерлер жүйесі;

- Reduced vertical separation minima (RVSM) – эшелонды вертикалді қысқартылған
минимумы;

- Кг.- килограмм;

- ӘК- әуе кемесі;

Қағидаларына
2-қосымша
Нысан
"Бекітемін"
Пайдаланушының бірінші
басшысы

(қолы, Тегі, Аты, Әкесінің
аты (болған жағдайда)
20__ ж. " __ " __

Әуе кемесінің техникалық жай-күйін тексеру және ұшуға жарамдылығын айқындау актісі

Мынадай құрамдағы комиссия:

Төраға _____
(лауазымы, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Комиссия мүшелері _____
(лауазымы, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

200__ ж. " __ " __

(әуе кемесінің үлгісі және мақсаты)

мемлекеттік және тіркеу белгілері _____

сериялық (зауыттық) нөмірі _____ техникалық тексеру
жүргізді.

1. Әуе кемесі туралы мәліметтер:

ӘК зауыттан шығарылған күні	
Белгіленген ресурс	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)
Пайдалану басталғаннан бері ұшуы	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)
Жөндеу саны	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)
Соңғы жөндеу жүргізілген күні мен орны, Авиажөндеу зауыты	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)
Соңғы жөндеуден кейінгі ұшуы	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)
Жөндеуге дейінгі ресурс қалдығы	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)
Жөндеуаралық ресурс	_____ (сағат) (қонуы) (жыл)

2. Азаматтық әуе кемесінің ресурсын ұзарту үшін негіз _____

3. Қозғалтқыш ресурсын ұзарту үшін негіз _____

4. Қозғалтқыштар мен әуе винттері туралы мәліметтер:

Қозғалтқыш/әуе винті Үлгісі	1-ші 2-ші 3-ші 4-ші қосымша қозғалтқышты орнату
Зауыттық нөмірі	
Пайдалана басталғаннан бері жұмысы (сағат)	

Соңғы жөндеу күні	
Соңғы жөндеуден кейінгі жұмысы (сағат)	
Жөндеуге дейінгі ресурс қалдығы (сағат)	
Жөндеулер саны	

5. Әуе кемесі _____

(кезеңді ТҚ немесе жөндеу нысаны) көлемінде қаралды, ол туралы әуе кемесінің, қозғалтқыштар және негізгі агрегаттар формулярына

_____ жазу енгізілген (күні)

6. Әуе кемесінің жасақталуы _____

7. Әуеде соқтығысудың алдын алудың борттық жүйесінің болуы _____

8. Осы акті жасалған күні орындауға міндетті осы үлгідегі әуе кемесінің барлық пысықтаулары орындалды; бекітілген құжаттамада көзделмеген үлгілік конструкцияның өзгерістері жоқ.

9. ҰПЖ өзгерістерін бекіткен ұйым, бекітілген күні _____

10. Азаматтық әуе кемесінің техникалық жай-күйі, ұшуға жарамдылығы және Ұшуға жарамдылық сертификатын (қолданыс мерзімін ұзарту) беру мүмкіндігі туралы комиссия қорытындысы _____

Төраға: _____

(қолы, күні, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Комиссия мүшелері: _____

(қолы, күні, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Мөр Орны

11. Қорытынды: "Ұшақтың (тікұшақтың) техникалық ақауы жоқ және ол пайдалануға жарамды" немесе "Ұшақтың (тікұшақтың) техникалық ақауы бар және ол пайдалануға жарамсыз".

Төраға: _____

(қолы, күні, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Комиссия мүшелері: _____

(қолы, күні, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Мөр Орны (болған жағдайда)

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
3-қосымша
Нысан
"Бекітемін"
Коммерциялық емес ұйымның
бірінші басшысы

Қолы, Тегі Аты Әкесінің аты
(болған жағдайда)
" ____ " ____ 20 ____ ж.

Азаматтық әуе кемелерін пайдалану жарамдылығын бағалау актісі

(әуе кемелерін пайдаланушыларды біріктіретін коммерциялық емес ұйым)

" ____ " ____ 20 ____ ж. бұйрығына сәйкес, мына құрамдағы техникалық комиссия:

Техникалық комиссияның сарапшысы: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

(ұйымның атауы)

ұшу жарамдылығын сертификаттау бағдарламасы бойынша бағалау жүргізді.

Азаматтық әуе кемелерінің пайдалануға жарамдылығын бағалау актісінің мәтіні
Актінің қорытынды бөлігінде пайдалану құжаттамасының, сонымен қатар техникалық
қызмет көрсету бағдарламасының (регламенттің) нормативтік құқықтық актілерінің
талаптарына сәйкестігі, кім әуе кемесінің техникалық қызметін жүзеге асырады, сонымен
бірге әуе кемесі және оның жабдығының ұшулардың мәлімденген түрлеріне және/
немесе авиациялық жұмыстардың түрлеріне сәйкестігі (ҰЖНна сәйкестігін/
сәйкессіздігін жазу керек) көрсетіледі.

Төраға: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда) (қолы)

Комиссия мүшелері: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда) (қолы)

(Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда) (қолы)

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
4-қосымша
Нысан

Мамандарға қойылатын біліктілік талаптары

Мамандарға қойылатын біліктілік талаптары

ӘК сертификаттық тексеру жүргізу үшін тартылатын мамандар үшін

1. ВЗ санатының рейтингі енгізілген азаматтық авиация инженерінің қолданыстағы
лицензиясының болуы.

1. Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі
саласындағы заңнамасын білу;

2. Әуе кемелерінің, авиациялық қозғалтқыштардың конструкциясын және олардың жүйелерін білу;

3. 4. Әуе кемесінің планерін, күш қондырғыларын, жүйелері мен аспаптық жабдықтарын техникалық пайдалану қағидаларын білу;

4. Массаны тиеу мен бөлудің ұшу сипаттамаларына әсері, массаны есептеу және ауырлық орталығы (ортаға дәл келтіру);

5. Әуе кемелерін техникалық пайдалану бойынша расталған үш жыл жұмыс тәжірибесі.

Әуе кемесінің ұшу сипаттамаларын бағалау және ұшу сынақтарын жүргізу үшін тартылатын мамандар үшін:

1. Әуе кемелерін техникалық пайдалану бойынша жоғары немесе орта-арнайы білімінің болуы.

2. Азаматтық авиация пилотының қолданыстағы лицензиясының болуы.

3. Әуе кемелерін техникалық пайдалану бойынша расталған үш жыл жұмыс тәжірибесі.

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларға
5-қосымша
Нысан

Әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын бағалаудың үлгілік бағдарламасы

1. Жалпы мәліметтер

Әуе кемесі: борттық № _____ сериялық нөмірі _____

Әуе кемесін пайдаланушы/өтініш беруші _____ ұйым
атауы

Әуе кемесін көрсететін тұлға _____

(лауазымы, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Тексеру күні (к/а/ж) _____

Тексерушілердің Тегі Аты Әкелерінің аты, лауазымы,

тексеруге негіздеме: _____

Тексеру орны _____

2. Планер:

Ресурстар және қызмет ету мерзімдері

Белгіленген қызмет ету мерзімі:	жыл	қызметтің жөндеуаралық мерзімі (бірінші жөндеуге дейін):	жыл

Белгіленген ресурс:		ұ ш у сағаттары	жөндеуаралық мерзімі (бірінші жөндеуге дейін):	ұшу сағаттары
		қону		қону
әуе кемесі шығарылған/ пайдаланыла басталған күні (күн/ ай/жыл)	соңғы жөндеу мерзімі (күн/ай/ жыл)		күрделі жөндеулер саны:	Атқарылған жұмысы
				ПББ _____ ұшу сағаттары
				қонулар
				СЖК _____ ұшу сағаттары
				қонулар
Соңғы мерзімді ТҚ күні (күн/ай/ жыл)	Т Қ түрі:	к і м орындады:	соңғы ұшу мерзімі (күн/ай/ жыл)	мерзімді ТҚ соңғы түрінен кейінгі атқарым:
				ұшу сағаттары қонулар

3. Күш құрылғысы:

Жалпы мәліметтер _____

Ресурстар және қызмет ету мерзімдері

Қозғалтқыштар	1 -	2 -	3 -	4 -	ҚКҚ
Деректер	қозғалтқыш	қозғалтқыш	қозғалтқыш	қозғалтқыш	
Сериялық нөмірі					
Пайдалану басталған күн					
Соңғы жөндеу күні					
Жөндеу саны					
Белгіленген ресурс с/а					сағат/іріктеу/ іске қосу
Жөндеуаралық ресурс с/а (1-ші жөндеуге дейін)					сағат/іріктеу/ іс-ке қосу
ПББ атқарылған жұмысы с/а					
СЖК атқарылған жұмысы с/а					
Соңғы кезеңді ТҚК күні, түрі					

4. Агрегаттар:

Ресурстар және қызмет ету мерзімдері (Әуе бұрандалары, бас редуктор, аралық редуктор, артқы редуктор, салмақ түсетін бұранданың төлкесі, қиғаштық автоматы)

Агрегаттар					
Деректер					
Сериялық нөмірі					
Пайдалану басталған күні					
Жөндеулер саны					
Соңғы жөндеу мерзімі					
Белгіленген ресурс сағат/ай					

Жөндеуаралық ресурс (1-ші жөндеуге дейін)			
ПББ атқарылған жұмысы сағат/ай			
СЖК атқарылған жұмысы сағат/ай			
Соңғы кезенді ТҚК күні, түрі			

5. Әуе кемесін қарап тексеру және құжаттарды тексеру

Тексеру бағдарламасы және тексерілетін элементтер		ӘК түрі	Сәйкестікті бағалау (+/-)
Р/с №	Тексеріс күні		
	Пайдаланушы	ӘК сериялық нөмірі	
1. Пайдаланушы базасындағы әуе кемесінің құжаттамасын ұшуға жарамдылық сертификатын ұзарту тұрғысынан тексеру			
1.	Әуе кемесінің, қозғалтқыштар және негізгі агрегаттардың формулярларының (паспорттардың) жай-күйі және жүргізілуі		
2.	Уәкілетті орган бекіткен ТҚК бағдарламасына (регламентіне) сәйкес ТҚК орындалуының толықтығы және уақыттылығы. Орындалған ТҚК құжаттарының жай-күйі және жүргізілуі		
3.	бір реттік тексерулер, ADs және тиісті жазбаларды орындау		
4.	ресурстық жиынтық бөлшектерінің жұмыс істеген уақытын есепке алу, сериялық нөмірлерді салыстырып шығу (ішінара)		
5.	әуе кемесінің түрлендірулері және жөндеулері бойынша құжаттама		
6.	Ұшуды пайдалану басшылығы техникалық пайдалану бойынша нұсқаулық Техникалық қызмет көрсету бағдарламасы (регламенті)		
7.	Әуе кемесінің электр жүйесінің жүктемемен жұмысын талдау		
2. Әуе кемесін қарап шығу және әуе кемесінің құжаттамасын тексеру			
1. Ұшқыштар кабинасы			
1.	Кеме құжаттамасының тізбесі: әуе кемесінің мемлекеттік тіркелуі туралы куәлік; жеңіл және аса жеңіл әуе кемесінің ұшуға жарамдылық сертификаты; пайдаланушы сертификатының, авиациялық жұмыстарды жүргізу куәлігінің немесе ұшуларды орындау құқығын куәліктің (барлық қосымшалармен) расталған көшірмесі; ұшуда пайдалану жөніндегі нұсқаулық; ұшуды орындау жөніндегі нұсқаулық (4 бөлім); ең төменгі жабдықтың тізбесі; борт журналы; салмағын өлшеу мен орталықтандыру жөніндегі деректер; қаптаманың мүмкін болатын майысуы мен зақымдануы жөніндегі деректер; кейінге қалдырылған ақаулар тізімі; командир хабарларының түрлері; пайдалануға жіберу сертификаты (Certificate of Release to Service)		
2.	ұшқыштар кабинасындағы шыныланған фонарьдың тазалығын және зақымдану болмауын қарап тексеріңіз, желдеткіштердің (блистерлердің) оңай ашылу тексеріңіз		
3.	құралдардың сыртқы жай-күйінің тазалығын және зақымданудың жоқ екенін қарап тексеріңіз. ЖҚС панельдерінің таңбалануын қарап тексеріңіз		

4.	ұшқыштар кабинасындағы есіктер мен бекітетін құрылғылардың жай-күйін, жарамдылығын қараңыз. Қорғаныштың болуын		
5.	ұшқыштар креслоларының сыртқы жай-күйін қарап тексеріңіз, қалыпты басқару тетіктерінің жарамдылығын, иық және бел қауіпсіздік белбеулерінің болуы мен жарамдылығын тексеріңіз		
6.	басқару органдарының жалпы жай-күйін тексеріңіз		
7.	авариялық жабдықтың – түтінге қарсы және оттегі маскаларының, авариялық балтаның болуын тексеріңіз		
8.	түтінге қарсы қаптың өз орнында болуын тексеріңіз		
9.	әр пилоттың жұмыс орнынан (екі пилотты экипажы бар әуе кемелері үшін) экипаж кабинасына кіру есігінің құлпы қашықтықтан басқарылуы және жұмыс қабілеттілігін тексеріңіз		
10.	Мыналардың болуын тексеріңіз: жаһандық позициялау жүйесі (GPS/FMS) мен дерекқордың жаңартылуы (қолданылатын жерлерде); арнайы аймақтарда (MNPS\RVSM\PNB) ұшуларды орындауға арналған навигациялық жабдық (қолданылатын жерлерде); ИКАО 2-3-санаттарының метеоминимум бойынша ұшуларды орындау үшін ұшу-навигациялық жабдықтың екі жиынтығы (қолданылатын жерлерде); жерге қауіпті жақындауды ерте құлақтандыру жүйесінің (EGPWS (GPWS)/СРППЗ) жабдығы (сертификатталған ең көп ұшу салмағы 15 т және 30 жолаушыдан артық әуе кемелер үшін); апатты радиошамшырақ (ELT) 406 MHz, 121,5 MHz (саны, жиілігі 6 бұйрық, 1 б, 6.17 т. және 10 бұйрық, 3 б, 5.1 т. сәйкес); байланыстың тиісті түрі (RCP) орнатылған аудандарда немесе бағыттар бойынша ұшу жабдығы (қолданылатын жерлерде)		
11.	жеке құтқару кеудешелерінің болуы мен олардың жарамдылық мерзімін тексеріңіз (қажет болған жағдайда)		
12.	ұшқыштар экипажы мүшелерінің орындарында калта шамдарының болуын тексеріңіз		
13.	ұшу қауіпсіздігі деңгейін арттыру мақсатында тіркелген ұшу деректерін талдау		
3. Салон			
14.	әжетхана есігінің сыртқы және ішкі жағында "Темекі шегуге болмайды" деген тақтайшаның болуына көз жеткізіңіз		
15.	әжетхана орындығында "Қоқыс тастауға болмайды" деген жазу бар екеніне көз жеткізіңіз		
16.	түтін детекторының орнатылғанына көз жеткізіңіз		
17.	қоқыс бағының үстінде автоматты өрт сөндіргіштің бар екеніне көз жеткізіңіз		
18.	барлық қоқыс бактарының таза екеніне және онда жанбайтын материалдан жасалған пакеттер орнатылғанына көз жеткізіңіз		
19.	Ұшақ салонына кіре берісте әуе кемесінің деректері жазылған жанбайтын тақтайшасының болуы		
4. Ас үй			
20.	буфеттік-ас үй жабдығын қараңыз және электр жабдығының, дабыл беру жүйесінің, борттағы тағамды жылытатын жердің жарамдылығына көз жеткізіңіз		

21	ас үй есіктерінде авариялық науа бар контейнерлердің болуын тексеріңіз және оларға еркін қол жеткізу мүмкіндігіне көз жеткізіңіз		
22	ас үй есігінде оларды ашу тәртібі туралы трафареттердің бар-жоғын тексеріңіз		
23	барлық азық-түлікті сақтау контейнерлерінде салмағы бойынша шектеулер туралы ақпараттың бар-жоғына көз жеткізіңіз		
24	барлық контейнерлер мен кофе-машиналарда бекітуші құлыптардың бар-жоғына көз жеткізіңіз		
25	барлық тақтайшалар оқылатындығына және олар өз орындарында орналасқандығына көз жеткізіңіз		
5. Жолаушылар салоны			
1.	жолаушылар салоны интерьерінің тазалығын және зақымданудың жоқ екенін қарап шығыңыз		
2.	жолаушыларға арналған ақпараттық таблолардың жолаушылардың көз алдында екендігін тексеріңіз. Көмескі жарық беру жұмыс жағдайында екенін қараңыз		
3.	авариялық шығатын жерлердің таблолары өз орнында тұрған-тұрмағанын, олардың көмескі жарық беру жүйесінің жұмыс істейтін-істемейтінін тексеріңіз		
4.	әуе кемелерінен авариялық шығу жүйесінің жұмыс күйін болу-болмауын тексеріңіз		
5.	есіктерде орналасқан авариялық науалары бар контейнерлерге еркін қол жеткізу мүмкіндігінің болуын тексеріңіз		
6.	есіктерді ашу жөніндегі барлық нұсқаулықтардың орнында тұруын және дұрыс таңбалануын тексеріңіз		
7.	жолаушылар орындықтарының еденге бекітілу құлыптарының жабылғанын тексеріңіз		
8.	жолаушылар орындықтарындағы қауіпсіздік белбеулерінің жиынтықта болуын, тазалығын және жарамдылығын, таңбалануын қарап тексеріңіз		
9.	авариялық шығатын жерлердегі орындықтардың орналасу дұрыстығын тексеріңіз		
10	қанат үстіндегі авариялық шығатын жердің алдында қозғалыс бағыты көрсетілген (егер көзделген болса) тайғанамайтын бөлік бар екеніне көз жеткізіңіз		
11	бортсеріктің әрбір жұмыс орны бел және иыққа тағылатын ақаусыз қауіпсіздік белбеулерімен жабдықталғанына көз жеткізіңіз		
12	бортсеріктің әрбір орындығының қасында авариялық қалта шамының (егер өндіруші көздеген болса) бар екеніне көз жеткізіңіз		
13	тасымалданатын оттегі баллондары белгіленген орындарда орналасқанына және бекітілгеніне, сақтау орындары таңбаланғанына көз жеткізіңіз. Баллондардың зарядталғанына, таңбаланғанына, тексерілгеніне көз жеткізіңіз		
14	тиісті көлемдегі және үлгідегі өрт сөндіргіштер өз орындарында екеніне және бекітілгеніне көз жеткізіңіз. Баллондардың зарядталғанына, таңбаланғанына, тексерілгеніне көз жеткізіңіз		
15	алғашқы медициналық көмек жиынтығы арнайы бөлінген таңбаланған орында тұрғандығы және пломба қойылғандығына көз жеткізіңіз		
16	шассиді тексеріп қарау терезесіне апаратын есіктің (люктің) таңбаланғанына және жарамды жағдайда екеніне көз жеткізіңіз		

17.	жеке құтқару кеудешелерінің болуын және олардың жарамдылық мерзімін (қажет болса) тексеріңіз		
18.	жолаушылар жаднамасының болуын тексеріңіз		
19.	креслолар арасындағы жолдарда еденде "жүгіртпе жол" авариялық шамдарының болуын және жұмыс істеуін тексеріңіз		
6. Планер			
1.	фюзеляждың лак-бояу жабынының жай-күйін қарап шығыңыз. Айқын жөнделген жерлерге назар аударыңыз және жөндеуге арналған құжаттаманы тексеріңіз		
2.	фюзеляждағы апатты ашу орындарында тиісті таңбалаудың түсірілуін қарап шығыңыз		
3.	кокта ЛБЖ жарықтары мен зақымданудың бар-жоғын қарап шығыңыз		
4.	жолаушылар салонындағы (жүк бөлігіндегі, ас үйдегі) иллюминаторлардың шынылануын қарап шығыңыз		
5.	статикалық және динамикалық қысым қабылдағыштарда, антенналарда зақымданудың бар-жоғын, олардың таңбалануын қарап шығыңыз		
6.	технологиялық тығындардың, "вымпелдердің" болуын және жай-күйін тексеріңіз		
7.	технологиялық панельдердің (люктердің) жабық болуын, таңбалануын тексеріңіз		
8.	қосымша есіктерде тиісті таңбаланудың болуын қарап тексеріңіз		
9.	жарық түсіргіш (импульстік) шамшырақ, АНО мен шамдарда зақымданудың болмауын олардың сыртқы жай-күйін қарап тексеріңіз		
7. Тік және көлденең қанаттану			
1.	киль мен стабилизатордың, бағыт пен биіктік рулінің, артқы обтекательінің сыртқы жай-күйін зақымданулардың болмауына қарап шығыңыз		
2.	статистикалық электр тогын ажыратқыштарда зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
3.	стабилизаторды орнату бұрыштарының лимбтарын (белгілерін) қарап тексеріңіз		
8. Пилондар			
1.	пилондарда зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
2.	технологиялық панельдердің (люктердің) жабық болуын, таңбалануын тексеріңіз		
9. Қанат			
1.	қанаттың алдыңғы жиектерінде, бетінде және механизациясында зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
2.	қанатта ЖЖМ ағып кету іздерінің болмауын қарап тексеріңіз		
3.	технологиялық люктердің жабылуы мен олардың таңбалануын қарап тексеріңіз		
4.	статистикалық электр тогын ажыратқыштарда зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
10. Жүк бөліктері			
5.	жүк бөлігінде зақымданудың болмауын, тазалығын қарап тексеріңіз		
6.	түтін сигнализаторларының (тұтануды анықтау жүйесінің) болуын тексеріңіз		
7.	өртке қарсы жүйенің болуын тексеріңіз		

8.	люктерде (жүк есіктерінде) зақымданудың болмауын, бекіту тетіктерінің жарамдылығын және тиісті таңбаланудың болуын қарап тексеріңіз		
9.	тоқтату (бекіту) және жүктерді жылжыту құрылғыларының, сақтандырғыш торларды ақаусыздығын және жұмысқа қабілеттілігін тұрғысынан қарап тексеріңіз		
10.	такелаждық жабдықтың жарамдылығын, оларда зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
11.	еден асты кеңістікте коррозиялардың бар-болмауын, жалпы жай-күйін қарап тексеріңіз		
11. Шасси			
12.	шассидің алдыңғы және негізгі тірек пневматиктерінің жай-күйін және тозуын қарап тексеріңіз		
13.	тежегіш дискілерінің тозу индикаторларының қалпын тексеріңіз		
14.	амортизациялық тіреулердегі шток айнасының сығымдалуы мен тазалығын тексеріңіз		
15.	шасси агрегаттарында, шассидің негізгі және алдыңғы тіреу қуыстарында зауыттық трафареттер мен жазбалардың болуын және сәйкестігін тексеріңіз		
16.	шассидің басқару жүйесінің көрінетін бөлігінде зақымданулардың, көрініп тұрған ақаулардың болмауын қарап тексеріңіз		
17.	шассидің алдыңғы және негізгі тіреулерінің арбашалары мен дөңгелектерінде зақымданулардың болмауын қарап тексеріңіз		
18.	құбырларда және олардың бекітулерінде бүлінулер мен гидросұйықтықтар ағуының бар-жоғын қарап тексеріңіз		
19.	сақтандырғыш қауіпсіздік құрылғыларының (вымпелдің) болуын, орнатылуын тексеріңіз		
12. Қозғалтқыштар, косалқы күш қондырғысы			
20.	кіру және шығару құрылғыларындағы бітеуіштердің жай-күйін, зақымданудың болмауын және таңбалануын қарап тексеріңіз		
21.	капоттарда зақымданудың болмауын, құлыптардың жабылуын, ЖЖМ іздерінің болмауын қарап тексеріңіз		
22.	қозғалтқыштардың капоттарын, ҚҚҚ ашыңыз және капот асты кеңістікте ЖЖМ іздерінің, бөгде заттардың болмауын қарап тексеріңіз		
23.	құбыр жолдарының бекітілуін жай-күйін, қозғалтқыштың коммуникация жүйелерінің, ҚҚҚ-да зақымданулардың, отын, май ағуының болмауын қарап тексеріңіз		
24.	түтін шығару құрылғысында бөгде заттардың, зақымданулар мен жарықшақтардың, ЖЖМ іздерінің болмауын қарап тексеріңіз		
25.	реверсивтік құрылғыларда зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
13. Тікұшақтың құйрық және шеткі арқалықтары			
26.	құйрық және шеткі арқалықтарының сыртқы жай-күйін, зақымданудың болмауын және жөнделген жерлердің бар-жоғын қарап тексеріңіз		
27.	құйрық және шеткі арқалықтардың лак-бояу жабынының жалпы жай-күйін қарап тексеріңіз		
28.	стабилизатордың (бар болса) жай-күйін зақымдану тұрғысынан қарап тексеріңіз		

14. Тікұшак. Тірек бұранданың қалақшалары			
1.	тірек бұранда қалақшаларының алдыңғы жиектерінде зақымданудың бар-жоғын қарап тексеріңіз. Тірек бұранда қалақшаларының қыздырғыш элементтерін қарап тексеріңіз		
2.	тірек бұранда қалақшаларының жиектерінде зақымданудың бар-жоғын, аэронавигациялық шамдардың жарамдылығын қарап тексеріңіз		
3.	тірек бұранда қалақшаларында триммерлердің (бар болса) жай-күйін қарап тексеріңіз		
4.	тірек бұранда қалақшаларында бөліктердің, олардың қосылу орындарының жай-күйін, сондай-ақ қалақшалардың қысымның дабыл беру жүйесін (бар болса) қарап тексеріңіз		
15. Бас редуктор. Құйрық және аралық редукторлар			
5.	бас редукторда, құйрық және аралық редукторларда зақымданудың болмауын, олардың бекітілу жай-күйін қарап тексеріңіз		
6.	бас редуктордың гидробөлгінде зақымданудың, гидросұйықтықтардың аққан ізінің болмауын қарап тексеріңіз		
16. Қисаю автоматы, ұстап тұратын бұранда төлкесі			
7.	қисаю автоматының жай-күйін, зақымданудың болмауын қарап тексеріңіз		
8.	тірек бұранда төлкесін, көлденең және тік шарнирлердің жай-күйін зақымданулардың және гидросұйықтықтардың аққан ізінің бар-болмауына қарап тексеріңіз		
17. Рульдік бұранда			
9.	рульдік бұранданың жай-күйін, қалақтарда және төлкеде зақымданудың бар-жоғы тұрғысынан қарап тексеріңіз		
10.	вертикаль жазықтықтағы рульдік бұранда қалақтарындағы ауытқулардың қалыптылығын тексеріңіз		

Ескертпе:

(*) осы пайдаланушы міндетті емес;

Қосымша сәйкессіздіктер тізбесі _____ парақта (парақтарда).

Тексерушілер: _____

_____ (қолы, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

ТАНЫСТЫМ:

Пайдаланушының басшысы: _____

_____ (қолы) (Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Бағалау сертификаттау жүргізілген күні: 20__ жылғы _____

Әуе кемесінің ұшуға жарамдылығын сертификаттау бағдарламасына сәйкессіздіктер тізбесі, үлгісі, №

ӘК ұшуға жарамдылығын сертификаттау бағдарламасына сәйкессіздік позициясының №	Сәйкессіздік сипаты	Ескертпе

Тексерушілер: _____

(қолы, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

ТАНЫСТЫМ:

Пайдаланушының басшысы: _____

(қолы, Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда))

Бағалау жүргізілген күні: 20__ жылғы _____

Ескертпе:

- (ч/м/г) – часы/месяцы/годы
- ПББ – пайдалануды басынан бастау
- СЖК – соңғы жөндеуден кейінгі
- ТҚК – техникалық қызмет
- ЖҚС – жарықты қосу сәулесі
- ЛБЖ – лак бояужабдығы
- ККО – қосымша қозғалтқышты орнату
- ЖЖМ – жағар-жанармай материалдары
- Certificate of Release to Service (CRS) – пайдалануға рұқсат сертификаты
- Airworthiness directives (Ads) – ұшу жарамдылығы бойынша дерктемелер
- GPS – әлемдік позициялауды жүйелеу
- ELT – апатты радиошамшырақ
- Reduced vertical separation minima (RVSM) – эшелонды вертикалді қысқартылған

минимумы;

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларға
6-қосымша
Нысан

ҰШУҒА ЖАРАМДЫЛЫҒЫ СЕРТИФИКАТЫ CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS

№		
	Р ә м і з Уәкілетті ұйымның атауы Уәкілетті ұйымның мекенжайы	
1. Ұлттық және тіркеу белгілері Nationality and registration marks	2. Дайындаушы және әуе кемесін дайындаушының белгілеуі Manufacturer and manufacturer's designation of aircraft	3. Сериялық (зауыттық) нөмірі Aircraft serial number

4. Әуе кемесінің санаты: _____

Aircraft category

5. Әуе кемесі Қазақстан Республикасы Азаматтық әуе кемелерінің мемлекеттік тізіліміне № ____ 20__ ж. ____ болып енгізілді.

The aircraft is included into State Register of Civil Aircrafts of the Republic of Kazakhstan under No. _____ dated _____

6. Әуе кемесі _____ ұшуға ИКАО-ның _____ санаты бойынша жіберілді. Aircraft has been permitted to the flight according to the ICAO _____ category.

7. Осы сертификат жоғарыда аталған әуе кемесіне Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес берілді, осы әуе кемесі белгіленген техникалық қызмет көрсету және жоғарыда көрсетілген және бекітілген пайдалану шектеулеріне сәйкес ұсталса ұшуға жарамды деп есептеледі.

This certificate has been issued for the above-mentioned aircraft in accordance with the Legislation of the Republic of Kazakhstan of the above-mentioned aircraft which is considered to be airworthy when maintained and operated in accordance with the foregoing and the pertinent operating limitations.

8. Ұшуға жарамдылық сертификаты азаматтық әуе кемесін пайдалануға жарамдылық туралы бағалау актісі болған жағдайда ғана жарамды.

Certificate of Airworthiness is valid upon current airworthiness review report is valid.

9. Ұшуға жарамдылық сертификаты азаматтық авиация саласындағы уәкілетті ұйыммен қайтарып алғанға дейін жарамды.

Certificate of Airworthiness is valid unless revoked by civil aviation authorized organization.

Уәкілетті ұйымның қызметшісі немесе оның уәкілеттік берген тұлғасы

Employee authorized organization or Employee authorized by him

Берілген күні:

Date of issue:

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
7-қосымша
Нысан

Өтініш

1. Тізілімге _____ ж. "____" _____ № _____ енгізілген аса жеңіл авиацияның әуе кемесінің ұшуға жарамдылық сертификатын беруді сұраймын:

Түрі _____

Әуе кемесінің мақсаты _____

1.1. Әуе кемесінің сериялық (зауыттық) нөмірі _____

1.2. Әуе кемесі жасалған күні _____

1.3. Жасап шығарушының атауы _____

1.4. Жасап шығарушы мемлекет _____

1.5. Үлгі сертификаты (немесе балама құжат):

№ _____, берілген күні

1. Өтініш беруші туралы мәліметтер:

2.1. Мекенжайы _____

2.2. Телефоны _____ Факсы _____

2.3. Электрондық поштасының мекенжайы (бар болса) _____

2.4. Жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН) _____

2.5. Бизнес сәйкестендіру нөмірі (БИН) _____

2.6. Егер әуе кемелерін пайдаланушы – жеке тұлға болса:

Тегі, аты, әкесінің аты _____

2.7. Егер әуе кемелерін пайдаланушы – заңды тұлға болса:

Ұйымның толық атауы _____

Басшының тегі, аты, әкесінің аты _____

3. Әуе кемесінің орналасқан жері _____

4. Соңғы жөндеу жүргізілген күні мен орны _____

5. Әуе кемесінің ұшуы _____

пайдалану басталғаннан бері: _____ сағ. _____ соңғы _____ ЖЫЛ

соңғы жөндеуден кейін: _____ сағ. _____ соңғы _____ ЖЫЛ

6. Жөндеуге дейін қалған ресурс: _____ сағ. _____ соңғы _____ ЖЫЛ

7. Массасы, кг _____ Орталықтандыру, % _____

8. Техникалық жай-күйін бағалау актісі бекітілген күні _____

9. Техникалық байқауды кім жүргізді _____

10. Әуе кемесін жетілдіруді, өзгертуді орындаған ұйым, орындау күні _____

11. Пайдаланушының заңды мекенжайы, телефоны, факсы _____

12. Пошталық мекенжайы: _____

Мөр Орны (болған жағдайда) _____

(лауазымы) _____

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
8-қосымша
Нысан

Р	ә	м	і	з		
У	ә	к	і	л	етті	ұ
Уәкілетті ұйымның мекенжайы						а
						т
						а
						у
						ы

**АСА ЖЕҢІЛ АВИАЦИЯ ӘУЕ КЕМЕСІНІҢ ҰШУҒА ЖАРАМДЫЛЫҚ
СЕРТИФИКАТЫ №**

--	--	--

1. Мемлекеттік және тіркеу айырым белгілері	2. Дайындаушы және әуе кемесін дайындаушының белгілеуі	3. Сериялық (зауыттық) нөмірі
---	--	-------------------------------

4. Әуе кемесі Қазақстан Республикасы Азаматтық әуе кемелерінің мемлекеттік тізіліміне № ____ 20__ ж. ____ болып енгізілді.

5. Осы әуе кеме бекітілген пайдалану шектеулермен күтіп ұсталса және пайдаланылса, онда ол ұшуға жарамды болып есептеледі.

6. Конструкцияның салмағы (масса, кг) _____

7. Орталықтандыру % _____

Берілген күні: " ____ " _____ ж.

Мөр Орны (болған жағдайда)

уәкілетті ұйымның қызметшісі _____

(қолы) Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда)

Берілген күні:

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
9-қосымша
Нысан
Уәкілетті ұйымның
басшысына

Өтініш азаматтық әуе кемесінің данасына сертификаттау жүргізуді

Азаматтық әуе кемесінің данасына сертификаттау жүргізуді _____

(Азаматтық әуе кемесін пайдаланушысының атауы) _____ өтінемін,
ол _____

(Азаматтық әуе кемесін пайдаланушысының иесі) тиесілі.

Мекенжайы және телефоны _____

Әуе кемесі туралы негізгі мәліметтерді хабарлаймын:

Әуе кемесінің түрі _____

(ұшақ, тікұшақ, планер, аэростатикалық әуе кемесі және т.б.)

Пайдаланылған конструкторлық құжаттама _____

(жеке жоба, прототипі бар, дайын КҚ, қалпына келтірілген ӘК және т.б.)

Мына жағдайларда жасалған _____

(жеке, техникалық клубта, зауытта және т.б.)

Азаматтық әуе кемесін пайдаланушының мақсаты _____

Пайдаланудың күтілетін шарттары _____

Мен Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен ұсынылған мәліметтердің дәйектілігіне жауап беремін.

сараптамаға мәлімденген әуе кемесінің оған қойылатын талаптарға сәйкес еместігін куәландыратын фактілер маған белгілі емес.

Өтініш беруші _____ / _____ /
Мөр Орны (болған жағдайда) қолы Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда)
20__ ж. " __ " _____

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
10-қосымша
Нысан

Әуе кемесі данасының техникалық жай-күйін бағалау және ұшуға жарамдылығын анықтау актісі

20__ жылғы " __ " _____ № _____ бұйрығына сәйкес
комиссия мынадай құрамда:

Төраға: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты, лауазымы)

Комиссия мүшелері: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты, лауазымы)

(Тегі Аты Әкесінің аты, лауазымы)

Ұшу жарамдылығын сертификаттау бағдарламасы бойынша

_____ бағалау жүргізді.

(ұйымның атауы)

Азаматтық әуе кемелерінің пайдалануға жарамдылығын бағалау актісінің мәтіні
Актінің қорытынды бөлігінде пайдалану құжаттамасының, әуе кемесі мен оның
жабдығының азаматтық әуе кемесінің данасына белгіленген талаптарға және Қазақстан
Республикасының нормативтік құқықтық актілеріне, мәлімделетін ұшу түрлеріне
сәйкестігі (сәйкессіздігі) көрсетіледі.

Төраға: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты(болған жағдайда) (қолы)

Комиссия мүшелері: _____

(Тегі Аты Әкесінің аты(болған жағдайда) (қолы)

(Тегі Аты Әкесінің аты(болған жағдайда) (қолы)

Актімен таныстым:

Ұйым басшысы _____

(Тегі Аты Әкесінің аты(болған жағдайда) (қолы)

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау

Ұшуға жарамдылық нормаларына сәйкестік куәлігінің ДЕРЕКТЕР КАРТАСЫ (Аэростатикалық әуе кемесі данасына және азаматтық әуе кемесінің данасы үшін)

Осы деректер картасы № _____ сәйкестік куәлігінің ажырамас бөлігі болып табылады _____ және _____

(ұшақ, тікұшақ, автожир және оның атауы) азаматтық әуе кемесінің жеке-дара данасының негізгі пайдалану шектеулері мен сипаттамаларын қамтиды

1. Қозғалтқыш (қозғалтқыштар) _____

1) қуаты, л.с. _____

2) ең жоғары айналымдары, айн/мин _____

2. Әуе винті _____

3. Отын _____

4. әуе кемесінің ең жоғары ұшу салмағы, кг _____

5. теідестіру:

1) ең шекті-алдыңғы, % _____

2) ең шекті-артқы, % _____

6. Жүк көтергіштігі, кг _____

7. Жылдамдық бойынша шектеулер:

1) ең жоғары рұқсат етілген, км/с _____

2) ең төменгі рұқсат етілген, км/с _____

3) ұшып көтерілу кезіндегі ажырау жылдамдығы, км/с _____

4) қону кезіндегі түсу жылдамдығы, км/с _____

8. Экипаж құрамы, адам _____

9. Ұшуды орындау үшін метеожағдайлар:

1) бұлттардың биіктігі, м _____

2) көлденең көріну, м _____

3) жел, м/с: _____

4) ұшуға көтерілгендегі, м/с: _____

5) қарсы жел, м/с _____

6) жолай жел, м/с _____

7) 90 градустағы, м/с _____

8) қону кездегі, м/с: _____

9) қарсы жел, м/с _____

10) жолай жел, м/с _____

11) 90 градустағы, м/с _____

12) қоршаған ауаның температурасы, град. 0С _____

10. Тыйым салынған: _____

Азаматтық әуе кемелерінің пайдаланушысына тексеру жүргізген ұйымның басшысы

_____/ _____/

Қолы Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда)

Мөр Орны (болған жағдайда). 20 ____ ж. " ____ " _____

Жеңіл және аса жеңіл авиация
саласындағы сертификаттау
Қағидаларына
12-қосымша
Нысан

Рәміз

Уәкілетті ұйымның атауы

Уәкілетті ұйымның мекенжайы

АЗАМАТТЫҚ ӘУЕ КЕМЕСІ ДАНАСЫНЫҢ ҰШУҒА ЖАРАМДЫЛЫҚ НОРМАЛАРЫНА СӘЙКЕСТІГІНЕ КУӘЛІК № _____

Азаматтық әуе кемесі үлгісінің ұшу жарамдылық нормаларына сәйкестік куәлігінің күшіне ені мерзімі:

" ____ " _____ ж.

сәйкестендіру № _____ азаматтық әуе кемесінің данасы

(ұшақ, тікұшақ, автожир, аэростатикалық әуе кемесі және т.б., оның пайдаланылуы)
азаматтық әуе кемесінің данасына қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес.

(ұшақ, тікұшақ, автожир, аэростатикалық әуе кемесі және т.б., оның пайдаланылуы)
азаматтық әуе кемесі жеке данасының негізгі пайдалану шектеулері мен сипаттамалары

деректер картасында қамтылған, ол осы куәліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Мөр Орны Уәкілетті ұйымның қызметшісі _____

(қолы) Тегі Аты Әкесінің аты (болған жағдайда)

Азаматтық әуе кемесі данасының сәйкестік куәлігінің күшіне енген күні:

____ ж. " ____ " _____